

Notat

18. november 2021
KRSK

Høringsnotat – Høring over bekendtgørelse om rådgivning af Slots- og Kulturstyrelsen på museumsområdet

Indledning

Et udkast til en bekendtgørelse om rådgivning af Slots- og Kulturstyrelsen på museumsområdet har i perioden fra den 4. oktober 2021 til den 1. november 2021 været sendt i offentlig høring på Høringsportalen.dk.

På baggrund af Slots- og Kulturstyrelsens erfaringer med den nuværende rådgivende struktur på museumsområdet og en evaluering i de rådgivende organer fra 2017, har der vist sig et behov for at ændre den rådgivende struktur, så den bliver mere fleksibel og i højere grad imødekommer Slots- og Kulturstyrelsens aktuelle behov for faglig rådgivning på museumsområdet. Principperne for en ny rådgivende struktur er afspejlet i bekendtgørelsesudkastet.

Der er modtaget i alt ni høringssvar. Heraf har otte haft bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet (markeret med fed):

- **Børne- og Kulturchefforeningen**
- **En gruppe af statsanerkendte museer (Arbejdersmuseet, Designmuseum Danmark, Industrimuseet i Horsens, Den Gamle By, De Kulturhistoriske Museer i Holstebro, KØN, Moesgaard Museum, M/S Søfart, Viskingskibsmuseet)**
- **Historie & Kunst**
- **KL**
- **Moesgaard Museum og Den Gamle By**
- **Museum Lolland-Falster**
- **Organisationen Danske Museer (ODM)**
- **SAMMUS – Sammenslutningen af Danske Museumsforeninger**
- **Statens Naturhistoriske Museum**

Generelle bemærkninger

Høringssvarene viser overordnet tilslutning til formålet med at ændre den nuværende rådgivningsstruktur. *ODM* bakker op om udkastet og stiller sig til rådighed for valghandlingen i forbindelse med valg af museumsledere til Museumsrådet. *KL* hilser forslaget om at reducere fra tre til to rådgivende organer velkommen og vurderer, at tiltaget er egnet til at bidrage til en mere fleksibel og effektiv rådgivning på området. *Børne- og Kulturchefforeningen* ser positivt på forslaget i henseende af at gøre den rådgivende struktur mere fleksibel og aktuel i relation til Slots- og Kulturstyrelsens rådgivningsbehov. *En gruppe af statsanerkendte museer* er positive overfor, at forslaget har fokus på behovet for fleksibilitet i rådgivning af Slots- og Kulturstyrelsen på museumsområdet.

Udpegning af medlemmer af Museumsrådet blandt statslige og statsanerkendte museer

Moesgaard Museum og Den Gamle By foreslår, at repræsentationen i Museumsrådet ikke tager udgangspunkt i museumslovens kategorisering af museer i kunst-, kultur- og naturhistoriske museer, men i stedet baseres på en alternativ kategorisering. F. eks. i attraktionsmuseer, forsknings- og myndighedstunge museer, lokal-museer samt evt. specialiserede/aktivistiske museer. Desuden foreslår de, at de statslige museer skal repræsenteres af ét medlem frem for udkastets tre, da de vurderer, at nogle af de specialiserede statsanerkendte museer i praksis er hoved-museer på deres områder.

En gruppe af statsanerkendte museer ønsker ligeledes, at repræsentationen i Museumsrådet ikke tager udgangspunkt i museumslovens kategorisering af museer i kunst-, kultur- og naturhistoriske museer, som de betragter som irrelevant og forældet i forhold til museumsverdenens nutidige forhold og strategiske udfordringer. Gruppen af museer anfører desuden, at de tre statslige museer ikke bør sikres en plads i Museumsrådet i kraft af de statslige ejerforhold og hovedmuseumsfunktionen. De foreslår, at de statslige museer sidestilles med de statsanerkendte, og indgår i valgprocessen til museumsrådet enten på lige vilkår, eller ved at valgprocessen deles i to, hvor museerne deles i to grupper efter besøgstal, budget, egenindtjening samt lokalt/regionalt eller overregionalt/landsdækkende ansvarsområde.

Kulturministeriets bemærkninger

Bekendtgørelsesudkastets sammensætning af Museumsrådet er baseret på museumslovens opdeling af museerne i kulturhistoriske museer, kunstmuseer og naturhistoriske museer. Det vurderes som uhensigtsmæssigt at basere rådgivningsstrukturen på en anden inddeling af museerne end museumslovens. I særlig grad en ny opdeling, som skal udvikles, og hvorom der næppe umiddelbart kan opnås enighed om i museumssektoren, da den ikke kan baseres på objektive kriterier. Kulturministeriet vurderer, at den foreslåede sammensætning af Museumsrådet i tilstrækkeligt omfang vil muliggøre rådgivning og input fra forskellige museumstyper. Efter behov vil Slots- og Kulturstyrelsen udpege medlemmer til Museumsrådet fra museer med særlig viden inden for f. eks. attraktionsbaserede forretningsmodeller, forskning, myndighedsopgaver, aktivisme mv. De omtalte specialiserede museer kan kandidere for pladserne som repræsentanter for henholdsvis kunstmuseer, kulturhistoriske museer og naturhistoriske museer. Kulturministeriet finder det centralt, at de tre statslige hovedmuseer er repræsenteret i Museumsrådet i kraft af deres lovbestemte rolle som hovedmuseer.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af forslaget.

Udpegning af øvrige medlemmer af museumsrådet

KL og Børne- og Kulturchefforeningen finder, at kommunerne bør repræsenteres i Museumsrådet med en fast repræsentant. Dels i kraft af kommunernes driftstilskud til museerne, som samlet set udgør hovedparten af museernes offentlige tilskud, dels i kraft kommunernes viden og erfaring med museumsområdet i kommunerne.

SAMMUS undrer sig over, at foreningen i udkastet til ny bekendtgørelse ikke længere har en fast plads i det rådgivende organ inden for museumsområdet. SAMMUS finder, at foreningen bør repræsenteres i Museumsrådet med en fast repræsentant i kraft af sin viden om og erfaringer med de trofaste museumsbrugere, som er medlemmer af museumsforeningerne.

Kulturministeriets bemærkninger

Bekendtgørelsesudkastet afspejler Slots- og Kulturstyrelsens behov for faglig rådgivning, hvorfor det nuværende bredt sammensatte strategiske panel på museumsområdet foreslås erstattet af et Museumsråd sammensat af medlemmer, der i kraft af deres faglige kompetencer eller professionelle virke kan yde styrelsen aktuel og faglig kompetent rådgivning på museumsområdet. Slots- og Kulturstyrelsen ønsker fagligt baseret input til strategiske overvejelser vedrørende trends, udfordringer og indsatsområder. Det er ikke hensigten, at Museumsrådet skal beskæftige sig særskilt med rammevilkårene for museumsvirksomhed, herunder de politiske og økonomiske rammer, men nærmere bidrage til en hensigtsmæssig udvikling inden for de fungerende rammer for statsstøttede museer. Slots- og Kulturstyrelsen vil som hidtil inddrage relevante parter, herunder kommunerne, såfremt der opstår behov for at drøfte politiske og økonomiske rammevilkår for museerne. Styrelsen kan, hvis det vurderes relevant, udpege en kommunal repræsentant på baggrund af kompetencer og særlig viden om et eller flere temaer, som tænkes drøftet, eller der er behov for rådgivning om i en given rådsperiode.

Fsva. rådgivning om relationsarbejdet mellem brugerne og museerne giver udkastet til bekendtgørelsen mulighed for at udpege repræsentanter med faglig kompetence inden for dette område og evt. inddrage sagkyndige til belysning af brugerinddragelse og brugerundersøgelser. På denne baggrund vurderes det ikke, at der er behov for at tildele SAMMUS fast repræsentation i Museumsrådet.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af forslaget.

Varigheden af en udpegning til museumsrådet eller udvalg

Historie & Kunst (Museerne i København) bemærker, at det bør overvejes, at medlemmer kun kan udpeges for en periode.

Museum Lolland-Falster, anbefaler, at medlemmerne af permanent nedsatte udvalg udpeges i en afgrænset periode for at sikre, at medlemmerne løbende besidder de relevante og nødvendige rådgivningskompetencer.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet finder det ikke hensigtsmæssigt at begrænse udpegning af medlemmer til én periode, da bl.a. ODMs forperson har fast plads i Museumsrådet, og denne post ikke har fast kadence for udskiftning. Desuden er det centralt i bekendtgørelsesudkastet, at medlemmerne i Museumsrådet og evt. udvalg er udpeget på baggrund af deres faglige kvalifikationer og kompetencer frem for et fast rotationsprincip. Slots- og Kulturstyrelsen agter at nedsætte udvalg for en begrænset periode, som hovedregel 1-5 år. I tilfælde hvor et udvalg videreføres med samme eller

lignende opgaver, vil der være anledning til at sikre, at udvalgets medlemmer besidder de nødvendige kompetencer.

Kulturministeriet har præciseret § 6 i udkastet til bekendtgørelse, så funktionsperiode for museumsudvalg fastsættes ved nedsættelsen, således at "Slots- og Kulturstyrelsen fastsætter antal medlemmer af det enkelte museumsudvalg nedsat i henhold til §§ 4 og 5" ændres til "Slots- og Kulturstyrelsen fastsætter antal medlemmer af og funktionsperiode for det enkelte museumsudvalg nedsat i henhold til §§ 4 og 5".

Museumsrådets opgaver og beføjelser

ODM anbefaler, at Museumsrådet inddrages ved fastsættelse af udvalgenes kommissorier og arbejdsopgaver, da det vil skabe transparens i opgavevaretagelsen mellem Museumsrådet og nedsatte udvalg.

Kulturministeriets bemærkninger

Bekendtgørelsen er udformet, så det er en mulighed, at Museumsrådet inddrages ved fastsættelse af udvalgenes kommissorier og arbejdsopgaver. Det kan dog være nødvendigt at nedsætte et udvalg med kort varsel. Her vil et krav om inddragelse af Museumsrådet udfordre den agilitet og fleksibilitet, som bekendtgørelsen er tiltænkt at fremme.

Bemærkningen giver ikke anledning til yderligere ændring af forslaget.

Honorering af Museumsrådet og udvalg

ODM bemærker, at der ikke er afsat midler til honorarer, transport eller diæter for Museumsrådet, såvel som udvalg. ODM vurderer, at arbejdsindsatsen må formodes, ikke mindst for forpersonen i museumsrådet, at være omfangsrig, hvorfor der bør afsættes midler til denne post. ODM vurderer også, at det samme gælder medlemmer af meget aktive udvalg f. eks. den arkæologiske arbejdsgruppe. Endelig vurderer ODM, at det ikke er rimeligt, at indsatsen honoreres af det museum, hvor medarbejderen er ansat.

Kulturministeriets bemærkninger

Det er praksis i Slots- og Kulturstyrelsen, at medlemmer af råd, nævn og udvalg godtgøres for transportudgifter i forbindelse med møder o.l. Desuden yder Slots- og Kulturstyrelsen fuld forplejning ved fysiske møder og seminarer. Slots- og Kulturstyrelsen forventer, at forpersonen for Museumsrådet vil få en tilsvarende arbejdsbyrde som forpersonen for Det strategiske panel. Forpersonen for Det strategiske panel er ikke blevet honoreret for arbejdet i panelet, hvorfor der heller ikke er afsat midler til compensation eller honorar til forpersonen for Museumsrådet.

Bemærkningerne giver ikke anledning til yderligere ændring af forslaget.

Øvrige ændringer

Kulturministeriet har fundet det nødvendigt at præcisere § 3, stk. 2, således at "Medlemmer af Museumsrådet udpeges for en 4-årig periode" ændres til "Museumsrådet nedsættes for en 4-årig periode". Ændringen indebærer, at hvis et medlem udtræder i løbet af rådets funktionsperiode, vælges eller udpeges der et nyt medlem for den resterende del af perioden. Det nye medlem vælges eller udpeges på samme måde som det medlem, der udtræder.

Derudover er betegnelsen "formand" i udkastets § 3, stk. 4, ændret til "forperson".